

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

dr. Franciscy Lajos.

Társ szerkesztő:

dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szögig 4 kor., minden további szó 4 fl.

Pünkösöd.

Pünkösöd ünnepe van. A természet sajátságos bájaival hozza le a földre ez az ünnep is épp úgy, mint a kereszténységnek minden nagy ünnepe.

A karácsony a tél zordonságába veyít fenséges poezist, a húsvét az ébredő tavasz leplét lebbenti fel, a pünkösöd a nyár színes, virágos életével árasztja el a mindenséget.

Élettel van tele ilyenkor a lég, a föld, az egek magassága, a honnét áldás hull le jótékony eső képében, a föld mélysége, a hol titokzatos erők működnek s hajtják felfelé a termékenység csiráit fába, virágba, gabonaszárba, hogy a földszínen kibontakozott élet táplálékot adjon s gyönyörűséget nyújtson a földön élőknek.

Élet kél pünkösöd ünnepén az emberi lelkekben is s azt az Isten Lelke teremti meg bennök. Az a lélek, a kit a Megváltó az igazság lelkének nevez.

Igazság Lelke! Be' nagy szükségünk van a te világosságodra és erődre.

Az egyéni érdekeknek abban az iszonyú harcában, melyet ma egyes emberek és egész társadalmi osztályok vívnak, tömérdek sok a hazugság. Nincs fogalom, nincs gondolat, eszme, kezdve

az Isten eszméjétől a parányi féreg lét-fogalmáig, melyet lerontani, vagy meg-hamisítani nem törekednének.

Az istenfélelmet belénk nevelt ideának, a hazát a kiváltságos társadalmi osztályok eszményképének, az engedel-messég kötelességét mesterséges kény-szernek, a létet véletlennek, a társadalmi rendet igazságtalanságnak, a tekintélyt zsarnokságnak mondják.

Minden bajunknak a fő kútforrása ez a sok hazugság. Azért inog meg a hit, azért vész ki a szivekből a hazasze-retet, azért lazulnak meg a családi köte-lékek, azért roppan össze ezek és száz-ezrek lelkében az állami és társadalmi rend tisztelete, mert azok, a kiknek nem-telen önérdekét ezek a szent viszonyok és életrendi állapotok korlátozzák, hazug-ságokat szórnak a társadalom ezen javai-ról a néptömegek lelkébe.

A sötétségnek ezen mételye ellen a jóknak, az önzetleneknek az igazság lel-kének világosságával és erejével kell síkra szállaniok. Elleneink tanítva hazud-nak: a sajtóban, a szószékeken, a szin-padok deszkáin, a vetített képek ábráin, a cabarettek egyvelegében, multságokon és tudományos üléseken.

Mi is tanítva hirdessük az igazságot, az ismeretterjesztésnek *mindezen terein.*

A hol az emberekhez hozzáférhetünk, a hol lelkek-szívökre hathatunk, minde-nütt álljunk be apostoloknak: a hit, az erkölcs, a hazaszeretet, a társadalmi rend, az erény és jóság apostolainak!

Ezért a nagy kegyelemért, az életet áldásdús termékenységgel elárasztó Szent-léleknek, az igazság Lelkének a világos-sága és erejéért könyörögjünk buzgón, epedőn napfényes pünkösöd ünnepén!

Vármegyei közgyűlés.

A Jeszenák-szobor.

Nyitramegye törvényhatósági bizottságának május hó 29-én tartott közgyűlésén érdekes vi-tára szolgáltatott okot a vármegye alispánjának a báró Jeszenák-féle szobor tárgyában tett elő-terjesztése.

A szoborra, mint köztudomású a Nyitra-megyei Független Hírlap nagyobb összeget gyűjtött, s a szobor létezésének az eszméje is a ne-vezett laptól eredt.

Turchányi Ödön alispán egyesíteni óhajtván a vármegye kezelése alatt levő szobor-alapot a Ny. Független Hírlap gyűjtésével, átrít az emli-tett lap szerkesztőségéhez és kérdést intézett hozzá aziránt, hogy minő feltételek alatt volna hajlandó a szoborra gyűjtött összeget a törvény-hatóságnak átadni? A szerkesztőség erre megha-tározta a feltételeit, kikötve a többi közt azt is, hogy a Ny. Független Hírlap gyűjtése a szobor alapító oklevelében megörökíttessék, a szerkesztő pedig a szobor-bizottságba beválasztassék.

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Pünkösdi kirándulás.

Irta: **dr. Zsedényi Emil.**

Adonyi László csunyan összeveszett régi barátjával Udvarhelyi Miklóssal.

Egy faluban laktak mind a ketten, Erdőszeghen, mind a kettőnek csinos birtoka volt a községben, melynek ők alkották az értelmiségét, a falu pap-jával Szücs Józseffel egyetemben. Tehát egy-másra voltak utalva, de régi átka a magyarnak, hogy annál kevésbé tart össze, minél jobban szorul rá a véreire.

Valami határ rendezés miatt perpatvar ke-ltezett a két ur között, ebből aztán nagy ösz-szeveszés és harag. Az öreg pap hiába igyekezett visszaállítani köztük a régi barátságot, hiába mondogatta egyiknek is, másiknak is: Hárman vagyunk mindössze ezen az Isten háta mögötti helyen, a kik összetarthatnánk, közös törekvés-sel népünknek a javán dolgozhatnánk, egymás körében kellemes szórakozást lehetnénk...

— Hagyd el öregem — mondotta egyik is, másik is az öreg papnak — becsüllek, de már ebben nem hallgathatok a szavadra.

— Én kezdjem meg a közeledést? Hiszen nem én sértettem meg őt, hanem megfordítva. Nem én kezdtem a pereskedést! Ilyen eljárás után én mást nem érezhetek, mint megvetést...

Elmult tizenkét év, a haragot tartó felek lassan-lassan öregedni kezdtek, Szücs József pedig, a plebános, az aggkor mesgyéjére érkezett.

A két ur haragja miatt családjaik között is teljesen megszakadt az érintkezés.

Adonyi Lászlónak egyetlen egy gyermeke volt, Kálmán, a ki kezdő hivatalnok volt a belügy-miniszteriumban.

Az alig 24 éves fiatal ember nem szorult rá a hivatalnoki kenyérre, mert atyja birtokain gazdálkodva urasan élhetett volna, de az öreg Adonyi közeleti embert, államférfiut akart csinálni fiából, a kinek ehez nagy mértékben voltak meg a képességei.

Sugár növésű tetőtől-talpig egészséges szép fiatal ember volt. Barnás színű arcát a romlatlan ifjukornak érintetlen hamva borította be, két halványpiros rózsakör alakult ki a hosszúkás arcon, mely fölött tüzes fényű fekete szempár hin-tette szét értelmességet sugárzó ragyogását.

Kis fejét magas fehér homlok és az ezt sze-gélyező selymes fekete haj tette széppé. Járása élénk, mozdulatai fesztelenül könnyűek és ille-

mesek voltak. Modorát előkelőség és tettetés nél-küli nyájasság jellemezte. A miniszteriumban, a hol a biztos anyagi existenciával bíró fiatal em-bereknek kettős értékük van, — bálványozták.

Kálmán ritkán jött haza. Atyja, bár ra-jongva szerette fiát, szivesebben vette, ha fia tel-jesen a hivatalnak szenteli magát, hogy tehet-ségeivel és szorgalmával kitűnve, minél gyorsab-ban emelkedjék a ranglétrán.

Az év nagyobb ünnepén azonban az öreg Adonyi már mégis csak megkivánta, hogy fia Erdőszeghen szülei körében töltsze szabad idejét. Az út úgy sem volt hosszú, két óra alatt a gyorsvonat elérte Erdőszeghen vasuti állomását, a honnét az Adonyiék két pej csikója egy ne-gyed óra alatt haza röpitette az urfit.

* * *
Pünkösöd vasárnapja volt. Tiszta kék égről izzón tüzött le a júniusi nap, de enyhe szellő, melyet a közeli erdő kékes-ködes sűrűségéből hozott a lég árja, jótékonyan csökkentette a min-denségen szétömlő forróságot.

Az egész kis község olyan volt, mint egy gyönyörűsége paradicsom kert. Az apró kis parasztházak, melyek kereszt alakban három ut-cát alkottak, tündöklő fehérre voltak kimeszelve, az udvarok és utcák megseperve, az akácfák, me-

Az alispán a közgyűlés elé terjesztett jelentésében a szerkesztőség feltételeit jogi alappal nem bírónak s így elfogadhatatlannak minősítette, egyébként pedig a szobor létesítésére országos gyűlésnek a szervezését hozta javaslatba.

Dr. Lellei Jenő, a Ny. Független Hírlap szerkesztője erős jogi érvekkel védte a lap álláspontját s feltétlenül igazat kell neki adnunk abban, hogy a Független Hírlapnak szabad keze van abban, vajjon a gyűjtött pénzt a vármegyének átadja-e, a megvalósítás jogáról lemondjon s ez esetben feltételeket szabhasson, melyeket viszont a vármegyének jogában áll elfogadni, vagy el nem fogadni. Megteheti a lap ha akarja és ha célszerűnek véli azt is, hogy a szobrot a vármegye közreműködése nélkül állítja fel.

Lellei korrekt fejtegetései a közgyűlés egy részénél visszatetszést keltenek. Azok tartoznak ehhez a részhez, a kik a központi közigazgatást tüskön-bokron át követni készek, még akkor is, ha az a hivatalos hatalomkört jogtalanul kiterjeszteni törekszik, mint ez a jelen esetben történt. Az alispán tarthatatlan álláspontja csak azt bizonyítja, hogy fogalma sincs a kérdés érdeméről s a hatáskörök kiterjedéséről a zsandárszszel gondolkodik, melylyel egykoron az érsekújvári járás ügyeit intézte.

Közegészségi ügyek.

A handlovai völgynek lelkes népbarátja Ámon Vilmos az alispáni jelentésnek a közegészségügyre vonatkozó pontjánál szóba hozta a privígyei járás közegészségi állapotait. Megdöbbenően hatott az a kijelentése, hogy a handlovai völgy 10.000 lakosának *egy év óta nincs körvrosa*. A trachoma járvány ennélfogva ott és az egész privígyei járásban feltartóztatlanul szedi áldozatait. Ámon Vilmos a baj szánására azt tartja legcélszerűbbnek, ha felkértek a belügyminiszter, hogy a veszedelmes inficiált területre hivatalból egy járványorvost rendeljen ki. *Sporzon* Ernő felszólalása után a közgyűlés Ámon javaslatát egyhangúlag magáévá tette.

Elég dolgot adott a közgyűlésnek a *patikák* ügye is. Nyitramegye a patika-engedélyek megadásában majd fukarkodik, majd pedig bőkezűsködik. Ez alkalommal inkább bőkezű, mint fukar volt a törvényhatóság, a mennyiben *Galgócson* egy második, *Tardoskeden* egy létesítendő gyógyszerártnak a felállítását véleményezte.

Vasutak.

A *privígye-németprónai* h. é. vasut építési céljaira a törvényhatóság a már korábban meg-

szavazott 30.000 kor. hozzájárulást 40.000 koronára emelte fel.

A *vágsellye-negyedi* h. é. vasut engedélyezésének a vármegye 20.000 kor. segélyt ad, ha ez évi okt. 1-ig igazolja, hogy a részvénytőkének 35%-a biztosítva van. Ha azonban a leginkább érdekelt, Farkasd és Negyed községek törzsrészvény-jegyzése elérné azt a határt, melynél a törvény által megkívánt 35%-os biztosítékhoz már csak mintegy 10—15 ezer korona hiányoznék, ez esetben a törvényhatóság nem zárkózik el az elől, hogy a 20.000 koronás segélyt 30—35 ezer koronára emelje fel.

A segélynek ezt a feltételes felemelését a közgyűlés *Ajtics-Horváth* Dezső orsz. képviselő indítványára határozta el.

A *vágujhely-miavai* h. é. vasutat a vármegye 400.000 ezer koronával hajlandó segélyezni. Ezt az összeget a törvényhatóság kölcsönkép felveszi, a mihez természetesen a kormány jóváhagyása szükséges. Ha azonban a tervezett vasút két év alatt meg nem valósul, a vármegye kötelezettsége megszűnik.

A szóban forgó vasut Nyitramegye legdrágább vasuti vonala lesz, a mennyiben az alig 30 kilométernyi pályának a kiépítése 5.400.000 koronába fog kerülni.

Munkáslakások.

A lakáskérdés Nyitrán is általános baj. Számítalan ok van súlyos panaszokra. A lakások legtöbbje drága, egészségtelen s kényelmetlen.

A közelmúltban a tisztviselői telep létesítésével akartak enyhíteni a lakásmizérián. A terv meghiusult. Ugy látszik a legszükségesebb, a pénz hiányzott hozzá.

Most a keresztény szocialista munkások foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy olcsó és egészséges lakásokat építsenek, melyek azonkívül tulajdonukba mennének át.

Pénzüik a munkásoknak nincs, az bizonyos. De hogy a terv ismét csak feledésnek szánt eszme, az nem bizonyos. Sőt a legjobb remény-nyel lehetünk iránta.

Eszünkbe jut az a hangya, mely meredek szikla-falra akart feljutni egy morzsával. Százszor is leesett, de végre feljutott. S igaz az is, hogy a kis hangya szorgalma többet ér a nagyok okoskodásánál. A munkások keze, ha 300—400 összefog, megvalósíthatja a merésznek látszó tervet.

A kérdés megoldását a ker. szociális egyesület vette kezébe, hogy ismét gyarapítsa azon üdvös alkotások számát, mik munkálkodása kö-

rébe tartoznak. Nem is fogja abba hagyni a dolgot.

A munkások lakás viszonyai a legrosszabbak. Egy szobácskáért s konyháért 120—160 koronát fizet a munkás pusztán két keze keresményéből. Lakása a legfélreesebb utcában van, hol sem kövezet, sem csatornázás nem létezik. Világítást csak akkor nyújt a város, ha holdvilág van. Egy-egy szűk udvarban 5—6 oly lakás van egy csomóban. A levegőtől, napvilágtól elzárt nyirkos zugokért fizeti a szegény munkás a horribilis lakbéréket. Csak növeli a bajt, hogy az egy szobácskában nemcsak családjával, mely rendszeren nagy, hanem a műhelybe, kamrába, pincébe tartozó dolgokkal is kell megférnie. Az udvaron annyi helye nincs, hogy egy ől fát letehessen, métermázsánként, vagy kilószámra kell azt vennie, kertről, baromfőről szó sem lehet, a mi pedig a szegény embert sokat jelent.

E viszonyok nem csak azt bizonyítják, hogy a munkásnak égető szüksége van a jobb lakásra, hanem sok oly körülményt mutatnak, mely megkönnyíti a tervet.

A munkásnál egyáltalán nem baj, ha lakása távolabb lesz a városon kívül. Negyedórát szívesen megy a rossz időben is. Csak egészséges, száraz helyen legyenek a lakások.

A másik körülmény az, hogy a munkás igényeinek megfelelő egy vagy két szobás lakás építési költsége kivált, ha 50—100 házra szól a vállalkozás, nem nagy. S még kisebb volna, ha pl. az építő munkások szakcsoportjának közös vállalkozása útján épülnek e lakások.

Azon kívül, hogy a várostól távolabb, sokkal olcsóbb a telek s hogy a szerényebb igények miatt kevésbe kerül az építkezés, nagyon előnyös körülmény az, hogy a házhoz kert és kis gazdasági udvar kapcsolható. Ezekben a háziasszony-nak nem kell cseléd, hanem maga dolgozik. S azzal, mit termel a kertben, nevel az udvarában, tetemesen gyarapítja a kis család jövedelmét.

Ha a munkás most 120—160 koronát fizet lakbér gyanánt, könnyebben fizethet akkor 200 korona törlesztéses kölcsönt, mert legalább 100 koronát behoz udvara és kertje.

A munkáslakások legnehezebb föltétele a telek megvásárlása. Ezt egyszerre nagy darabban és készpénzzel kell megvennie. Az egészet kell háztelkekre egyszerre berendezni, csatornázni, feltölteni stb. Így kevesebbe kerül a dolog. S mint-hogy az összes lakások nem épülhetnek föl egy év alatt, oly pénz kell a telekvételre, mely nem jár kamatfizetéssel. Minden munkás apránkiut

lyeknek hosszú sora a házak mellett két oldalról húzódott végig, másodvirágzásban pompáztak.

A kertekben kibimbózott a csipkerózsa töje, kinyílt szirmokkal hintette szét tarka színeinek bájjait a tulipán, a szegfűk, rozmaringok és csengetyűvirágok a fejlődő virág élet változó szépségű szakáiban diszelegtek. Csend honolt az egész faluban, csak a korán istállókba terelt marha bőgése és a cselédnépnek az udvarokról meg a konyhákból kihallatszó egy-egy kurjantása adott jelt az elnémult, de erőteljes életéről.

Alig hangzott el úgy kilenc óra tájban az első harangszó, midőn Udvarhelyi Miklós kastélyának udvarkertjébe egy úri fogat fordult be. Ez volt az első fecskéje az érkező vendégeknek, akiket a mai napra vártak. A házban ma családi ünnep is volt, a házi asszonynak Keresztély Boriskának a születésnapja. Ezért volt a nagy vendégvárás.

Az első fogatot csakhamar követte a másik, harmadik, úgy hogy mire beharangoztak az ünnepi misére, már együtt volt az egész társaság. Ősi szokás szerint mindnyájan együtt mentek a templomba.

Bezeg volt a falu népének nézni valója. Az asszonyok és a lányok szeme majd hogy odatapadt a szép úri kisasszonyok ruhájához, de

nem mulasztották el a csalafintosok a társaságban jelen volt urakat is, főleg a fiatalabbakat jól szemügyre venni. A nép kíváncsi az urakra, s ha ünnepi díszben a szeme elé kerülnek, éles szemmel nézi meg őket.

De ezért kijutott ám a tiszteletből is az uraságnak. Az egyszerű paraszt ember felemelve erzi magát, ha látja, hogy azok, a kiknek úri rangot, vagyont és előkelőséget juttatott osztály-részül a Gondviselés, előljárnak a jobban, a nemesben. Az ünnepi misére menő előkelő társaságot, minden oldalról tiszteletteljesen köszöntötték.

Udvarhelyi Miklós-nak három gyermeke volt. Károly, a ki az atya mellett gazdálkodott, Emmi, egy fővárosi ügyvédnek a felesége és Piroska a család kedvence, a ki még hajdon volt, bár az egész vidék fiatal gavallérai törték magukat a kezéért.

Remek kis teremtés volt a 19 éves leány. Anyjához hasonló magas karcsú termetén szembe-szökő szabályossággal domborodtak ki a gyengéd alakult idomok. Fehér arcáról, melynek ke-rekded vonásai az egyenes vonalban metszett száj körül egymásba ömlő bájjal simultak el, két halványpiros rózsá mosolygott le. A viruló arcra ragyogó barna szemek sugározatták a tiszta lélek

fényét, melyek felett szívárvány alakú hajlatot képezett a szemöldök csillogó bársonya. Dús gesztenye színű haj koszorúzta a leányka alabastrom fehérségű, sima homlokát.

Kedélyesen élvezett fényes vendégség után, mikor már kissé meghanyatlott égi pályáján a forró nyári nap, a házi úr ajánlatára az egész társaság eperszedésre a közeli erdőnek egyik gyönyörű tisztására rándult ki.

A hely fenséges volt. Százados fáktól övezett sikon terült el a puha fűvel benőtt térség, melynek egyik szélén kristály tiszta patak ontotta csobogó áráját. Ezernyi-ezer madár dala zengett bele a nagy erdő titokzatos csendjébe, messze űzve el annak borongó árnyait.

Ilyen hely már maga is biztosította a mulatság sikerét. Hátha még hozzá vesszük a finom uzsonnát és azt a körülményt, hogy a társaságban hat fiatalember, négy szebbnél szebb leány és egy egész sereg helyre való asszony és ur vett részt, könnyen fogalmat alkothatunk magunknak arról a páratlan jó kedvről, mely a jó ismerősöknek ezen társaságában uralkodott.

A késő estnek leple szállott le már a tájra, midőn a társaság felszedődzködött s a készen állott fogatokon Erdőszegh felé elindult.

A házi ur kocsjára, melyen ő maga, felesége

gyűjthet rövid idő alatt 50—60 koronát a saját telkére szükséges összeghez.

A mennyiben ez kevés volna vagy lassabban menne, az egyesület a közönség támogatását is igénybe veszi. Nem tenné, de biztatja az, hogy a közönségnek is nagy szolgálatot tesz a munkálakásokkal. Olcsóbbakká fogja tenni a lakbéréket. Ha a lakhatatlan zugokból a szegénység kivonul, ezeket senki bérbe nem veszi. Új és célszerű házakat kell helyettük építeni. A több házépítés nem csak az iparosoknak, a városnak jelent hasznót, de a közönségnek is, mely több és olcsóbb lakás között válogathat. S így ha a munkásházak nagyobb számban létesülnek, talán el lesz érve az a cél is, mit a tisztviselő teleppel kívántak elérni: olcsóbb és kényelmesebb lakások lesznek a városban.

A támogatás, melyet az egyesület kér, abban áll, hogy a közönség jóakarattal vegyen részt a munkálakások javára rendezendő sorsjátékban. Minthogy pénzügyemélyre az állam nem enged ily dolgot, 3—4 ezer kor. értékű tárgyra lesz a sorsolás. 1—5—10—25—50—100—1000 korona értékű tárgyak. Az egyesület már sok drága tárgyat kapott e célra jóakaróitól. Ez uton is fölkerjük mindazokat, kik a szép célért áldozni óhajtának, hogy a fölajánlt tárgyakat az egyesület titkári hivatalának küldeni sziveskedjenek. s.

Visszhangok a közgyűlésből.

Az ócska közgyűlési terem talán még most is zug a „mezey hadak“ falrengető kiállításaitól és a falakról némán bámuló festmények csodálkozva szemlélik, hogy milyenek azok az emberek, akik immár nem elégszenek meg az évszázados hajlékkal, hanem kényelmesebb terembe vágyódnak, hogy onnan intézzék a vármegye sorsát.

Amikor a főispán fölkererte a törvényhatóságot, hogy ezen a közgyűlésen, amely az utolsó ebben az öreg teremben, maradjon vissza a pártoskodás, rakódjék le a személyeskedés salakja és csak a hazaszeretet, a munkakétség és a közérdek pártolása költözzék át a törvényhatóság fényes új otthonába; úgy éreztem, mintha a vén terem megrázkódott volna kinjában.

És csakugyan jogosan sérthette az öreget ez a kívánság! — Elviszik belőle a szépet, kitakarítják a jót és otthagyják a levegőjében azt a sok rosszat, amit évszázadok alatt összehordtak benne a személyeskedő magyarok. — Szerettem volna megvizsgáztatni a vénséget, de ugys tudom, hogy kárbavesztett volna a fáradságom az ilyen megrögzött naivság makacosságán. Szerettem volna, ha elhiszi nekem az öreg, hogy a szép főispáni szavak csak óhajok maradnak és a jövődöbéli új lakás levegője már a legelső közgyűlésen is ép-

és Piroska ültek, utolsóknak maradt. A vendégek ugyanis már az erdőben elbucúztak a házi uraktól, s az Erdőszegeh előtt elágazó utakon ki-ki a saját otthona felé tartott.

A közvetlen Udvarhelyiek előtt haladó kocsiról egy nagy fekete kendő esett le, s ott maradt az uton. A sötét tárgytól Udvarhelyi kocsijának egyik fiatal lova megijedt és félreugrott. A kocsis megzökkent s a bakon ülő kocsis a zökkenés alatt erősebben rántotta meg a gyeplőt, a mitől a megriadt ló még vadabb ösztönbe esett s megbokrosodva magával ragadta a másik lovat is.

Az út lejtős volt s szélei körül feneketlen mélységű árkok és vizmosások tátongtak. Az örülten vágató lovak a kocsit az utnak majd egyik, majd másik széléhez ragadták. A kocsiban ülőkön a halálos félelem verejtéke ütött ki, minden pillanatban lefordulhattak a tátongó mélységbe.

A lovak megfékezésére gondolni sem lehetett, a kocsis tehetetlenül eresztette meg a gyeplőt.

Az út az egyik helyen kanyarodott. A megvadult lovak a kanyarulatnál be nem fordulva, nyil egyenes irányban a szemközti levő vizmosásos mély szakadék felé iramodtak. A szerencsétlenség kikerülhetetlennek látszott.

pen úgy szaturálva lesz az önzés és személyeskedés maizmaival, amint a régi volt, de mialatt az öreghez intézendő választékos szavak helyes összeállításán győtrődtem, fölhangzottak Deák János szavai, aki ugyancsak magyarosan vágta ki a rezet a bucsu emlékére.

És Deák Jánosnak igaza volt. Igaza volt nemcsak abból az okból, mert igazságokat mondott, hanem igaza volt azért is, mert ő már csak szót akart fogadni az új főispánnak és ott akarta hagyni azt a kis személyes kérdést az öreg teremnek, ami a szívet rettenetesen szorongatta. — Jól tette; — mondom én — kutyául tette; mondják azok akiknek fáj, hogy azt a Markhot Gyulát, akit ők valamikor egy kávéskanál denaturált szeszben szívesen megfojtottak volna, most valaki bántani merésze. És mennyire tüzeltek amikor Deák a Markhot „kreaturáit“ emlegette! — Miért? Talán nem Markhotnak lettek a kreaturái azok az ujonnan megválasztott tisztviselők, akik gyönyörűen behódoltak Csillaghynak, amikor Markhot hirtelen jónak látta betegét jelenteni és egy kis nyugdíjat kért? Hát még az alkotmánypárti képviselőket mennyire csipték Deák szavai! Pedig mikor a mandátum kellett nekik, akkor a „faktúra“ építetont is túrték volna.

Tehát Steiner Gyula önmagát buktatta meg. Isten és a vármegye előtt mondotta Mezey Gyula. Jól megjegyeztem szavait. Jöhet még olyan idő, amikor nem lesznek érveim és mégis hatni akarok. — Mondhatom az „Isten és a vármegye“ említése gyönyörűen hatott. — Mennyi páthos és menyi olimpiai szikra abban a kis emberben. — Egyet száz ellen, hogy a múzsa Mezey Gyulát valaha homlokot csókolta! — És micsoda helyzet! Magasratartott baljában a közgyűlés meghívója és pontos kiszámítása annak, hogy csak akkor boldog a magyar, ha a vágsellyei járás székhelye Tornócra marad. — Fejét magasan tartja és villámokat szórnak szemei. Ha valaha szobrot emelnek Mezey Gyulának, akkor csakis ebben az alakban szabad őt megörökíteni. — Én ezennel teljesen díjtalanul adom az eszmét és még csak azt se kívánom, hogy nevem az alapítók között szerepeljen, avagy a szobor alapzatára kerüljön.

A testvéri szeretet nemes tulajdonság. Mint-hogy pedig Markhot Aladár ur öngnagsága ezen erényt gyakorolta, amikor kijelentette, hogy Markhot Gyula ur öméltsága nem a pártszövetség vállain emelkedett a főispáni székbe, csak méltányolni tudjuk a lélekemességnek ezt a megnyilvánulását.

Csak azt nem kellett volna említeni, hogy bizonyítani is fogja ezt az állítást. — A bizonyítás tudniillik egy olyan portéka, amelynek csak akkor van értéke, ha adják. — Ha azonban csak ígérnek, akkor rendesen tudni vélik a kevésbé hiszékenyek, hogy a bizonyítást az idő vasfoga megöröli és végül is csak a kényelmes ígérlet marad a tányéron.

Ebben a pillanatban egy hatalmas ütés érte a féktelen állatokat. Erős férfiak vastag lombággal előlről mind a két lónak a szeme közé suhintott. A két szilaj ördög egy pillanatra meghökült s ez az egy pillanat a vágató fogat előtt álló merész embernek elégséges volt ahhoz, hogy vasmarokkal megragadva a kantárszálat, a megvadult párákat megállítsa.

A kocsin ülők gyorsan leszálltak s a kocsis is leugorva a bakról, a lovakat teljesen megfékezte.

Udvarhelyi előre rohant a félhomályban és kereste megmentőjét. Hiába kereste, az akkor már eltűnt.

Az egész vidéken heteken át egyébről sem beszéltek, mint Udvarhelyiek csodálatos megmeneküléséről. Az emberek kíváncsian találgatták: Ki lehetett a megmentőjük?

A feleletet három hónap múlva megadták rá az események. Az emberek meglepetve látták, hogy azok az utak, melyek Adonyi László és Vásárhelyi Miklós kastélyai között begyepesedtek, ismét szépen megtisztulnak, a két család újra érintkezik és barátokzik egymással.

Nemsokára örömesemény köszöntött be a régi jó barátok családi körébe. Az öreg Udvar-

Apropos tányér! Sajnálom ugyan, hogy ezt már nem mondhatom el kellő páthosszal a vármegye színe előtt, de talán még így is megvalósítható lesz az indítványom, mielőtt a vármegyei székház építése befejezést nyerne. — Mi vidékről a közgyűlésekre bevándorló honfiak vissza akarjuk állítani a régi nemességnek egy igen jó szokását. — Ugy gondolkozunk ugyanis, hogy mi dolgozni szívesen dolgozunk a hazáért, de azért enni is akarunk. — Nyitrán pedig dolgozni szabad, de enni nem lehet. — Es pedig nem azért nem lehet enni, mintha nem lenne meg a kellő étvágy, hanem csak abból az egyszerű okból, mert nem szolgálják ki az embert a Szarvasban. — Egy órai szüntelen üvöltés után hozzájutottam ugyan egy kis kegyelemleveshez, de pista legyen kis p betűvel, ha kanalat is adtak hozzá. — Egész egyszerűen nem volt kanál a csárdában. — Végre is karhatalommal kerítettem kávéskanálakat és azzal ette meg az egész asztaltársaság a levest. — Gazdasági szempontból ugyan jól jártam mert sörrel együtt csak 64 fillért tudtam elkölteni, de elhatároztuk, hogy ezentúl tarisznyával járunk a közgyűlésre. — Éppen ez okból indítványozom, hogy vagy a közgyűlési terem rendeztesse be akként, hogy ott a tarisznyánk is elférjenek, avagy pedig fogadjuk el Rudnay Istvánnak az indítványát Nyitrára alkalmazva.

A vágsellyei járás székhelykérdésénél ugyanis Rudnay István hivatkozott Somogyi Sándor szolgabíróra, aki azt mondotta neki, hogy Tornócra nem tudott ennivalót kapni, míg Vágsellyén nem hal meg éhen az ember. Ne legyen tehát Tornócra a járás székhelye, hanem Vágsellyén, ahol enni is lehet.

Ha tehát a tarisznyaügy simán elintézhető nem lenne egy ajánlatomat oda módosítom, hogy helyezzük át a vármegyei székhelyét az érsekújvári vasúti állomás mellé, ahol tudvalevőleg nemcsak tanácskozni, hanem enni is lehet.

(dv.)

Ujdonságok.

A főispán belépése az alkotmánypártba. Gróf Wilczek Frigyes főispánnak a nyitramegyei alkotmánypártba való belépése nem látszik alkalmasnak arra, hogy összhangot teremtsen a főispán működése és a székhelyi beszédében tett azon kijelentése között, mely szerint nem egy pártnak, nem is egyes pártoknak, hanem az egész megyének kíván a főispánja lenni.

Éppen ez a nagy és nehéz kötelesség teszi kívánatosá, hogy a főispán a pártokon kívül álljon, mert csak ez esetben lehet igazán sikert várni a főispán azon törekvéséről, hogy a vármegyei közélet irányításában minden politikai pártszempont fölé helyezkedjék.

A Nyitramegyei Alkotmánypárt különben is

helyi egy szép napon így szólott dr. Adonyi Kálmánhoz, a ki egy idő óta sűrűn járt Udvarhelyiek házába:

— Kedves öcsém! Piroskának jobb férjet, mint te lennél, keresve sem tudnék találni... Különben is ez a gyermek a tied... te mentted meg... látom, hogy vonzódtok is egymáshoz... Pecsételje meg hát a ti szent frigyetek apáitok régi barátságát...

Mire megjött az erdőszegehi híres szüret ideje, országra szóló lakodalom volt az Udvarhelyiek kastélyában.

Sziporkák.

Az utcán.

A leánynevelő-intézet sétálgat az utcán. — Szörnyű elképzelni — szólal meg mellettük egy ur — hogy ebből a sok kisleányból mind anyós lesz!

Katonagyermek.

— Megint kikaptam a papától!
— Csinálj úgy, mint én.
— Hogyan?
— Ha a papa meg akar verni, a „Gottterhaltet“ kezdem énekelni.
— És?
— Akkor a papa szabályszerűen haptákba áll és szalutál.

nem olyan szervezet, a melyben az embert a közérdekek önzetlen szelleme meghihetné. Tisztelet-becsület a párt azon néhány, nagyon kevés tagjának, a kik férfias és lelkiismeretes politikai következetességgel országos vezérüket gróf Andrássy Gyulát mindig nyomon követték, a legtöbb tagját azonban ennek a pártnak a volt főispán a szabadelvűpárt leltárából vette át.

Ezek mindig olyan pártiak, a minő a kormányhatalom. Világos dolog, hogy ezek körében egészséges közszellemet nem szívhat magába az ember. Már ebből a szempontból is kívánatos volt volna a főispánnak az alkotmánypárt kötelekén kívül maradni.

Pálffy János gróf halála. Pálffy János gróf, a magyar főrendiház tagja, aki nemrég jött vissza a Rivieráról Bécsbe, f. h. 2-án reggel 79 éves korában meghalt. A gróftól néhány évvel ezelőtt szelvény érte, amiből azonban teljesen fölgöngyölt. Május 28-án, amikor a Rivieráról visszaérkezett bécsi palotájába, azonnal ágyba kellett feküdnie. Újból benuházi tünetek leptek föl, amelyek napról-rapra fokozódtak. Folyó hó elseje óta a gróf már nem volt eszméleténél. Kezelőorvosa, Vajda Ármán dr., Zuchermann Ottó tanárt konziliumra hívta a beteg ágyához, de az orvosok csak a beteg állapotának reménytelenségét konstatálhatták. Halála alkalmából érdekesnek tartjuk fölemlíteni életének egy epizódját. Egy cigányasszony ugyanis valamikor azt jósolta neki, hogy addig fog élni, amíg a Bajmóczon levő kastélya föl nem épül. Ez a magyarzata annak, hogy a kastély egyik vagy másik szárnya állandóan restaurálás alatt volt. A gróf gondosan vigyázott rá, hogy sohase készüljön el teljesen.

Ugy hallatszik, hogy Pálffy gróf óriási birtokait alapítvány formában a család többi ágai fogják örökölni. Egész életében összegyűjtött műkincseit pedig, amelyek körülbelül 6—7 millió korona értékét képviselnek és amelyek a bajmóczy és a pozsony megyei királyfalvi kastélyban vannak, a magyar államra hagyta, hogy azokból Pesten „Pálffyánium” néven múzeumot alakítsanak.

Id. Pálffy János gróf 1829. augusztus 12-én született; atyja Ferencz, akinek halála óta a királyfalvi ágazatot férfigón egyedül képviselte. Korai ifjúságától kezdve szerepelt a közéletben s Pozsony megyei politikai és társadalmi mozgalmaknak egyik tényezője volt. Esterházy István gróf előtt Pozsony megyei főispánja volt. Magyarországi nagy uradalmain kívül Franciaországban is volt birtokos. 1884-ben a király a valóságos belső titkos tanácsosi méltósággal, 1896-ban az I. oszt. vaskoronarenddel tüntette ki. 1900-ban negyedmillió korona értékű alapítványt létesített a magyar közeposztályhoz tartozó ifjak nevelésére. Egyetlen nővére Gabriella, Andrássy Manó gróf özvegye.

Az elhunyt gróf végrendeletében Pozsony városáról is megemlékezett, temetését illetőleg pedig úgy intézkedett, hogy tetemei a bajmóczy vár kápolnája alatti sírboltban helyeztessenek nyugalomra, még pedig este fáklafény mellett. A holttest beszentelése csütörtökön délután ment végbe Pozsonyban, a honnét azt Bajmóczra szállították. Itt e hó 6-án esti 9 órakor helyezték el ünnepélyesen a várkápolna sírboltjában.

Gróf Pálffy János végrendeletét e hó 4-én hirdette ki a pozsonyi járásbíró.

A hagyatékban szereplő magyarországi, bécsi és párisi ingatlanokat a végrendelet szerint pro-seniorátus alakítására kell fordítani, részben a másodszültött Pálffy számára mint hitbizományt, részben más négy családi hitbizomány alakítandó ezekből. A jelenlegi pro-senior Pálffy András gróf. A pro-seniorátushoz tartoznak: a pozsonyi ingóságok továbbá öt bérház Bécsben, a királyfalvi nagy birtok a kastélyval, a két budapesti palota és a pozsonyi palota. A négy hitbizomány Pálffy András, Sándor, József, Vilmos és János grófoknak jut. Andrássy Géza gróf fiai, Károly és Manó grófok több pozsony megyei birtokot örökölnek, ugyancsak Bombelles grófné és Walterskirchen grófné (mindkettő született Hunyady grófné) gyermekei is. A bécsi Niebelungen-Gassen levő házat Széchenyi Aladár gróf Elza és Mária leányai, a Berggasse 3. szám alatti házat pedig Odescalchi Andrássy Etelka hercegnő örököli. Az értékes tárgyakat a Pálffy család kapja, azaz a meghagyással, hogy ünnepélyes alkalmaknál viselniük kell azokat, eladniok, becsereelniük, vagy elzálogosítaniok pedig nem szabad. Az uradalom tisztviselői államhivatalnokoknak megfelelő nyugdíjban részesülnek. A végrendelet azonkívül nagy

alapítványt tesz külföldön tanuló keresztény magyar főiskolai hallgatók számára. A Nemzeti Múzeum 167 értékes, köztük 55 hollandi és 50 olasz mester képét kapja. A pozsonyi Ferencz József-gyermekkorház a szentgyörgyi ingatlant örököli, amelyhez egy üdülőhelyül szánt értékes erdőszeg is tartozik.

A hittudományi kar új dékánja. A budapesti tudomány egyetem hittudományi kara az 1908/9-iki tanévre dékánnak dr. Dúdek Jánost választotta meg.

A nyitrai oltáregylet jótékony-sága. Az oly áldásosan és évről-évre nagy kihatással működő nyitrai oltáregylet ez évben 33 templomot ajándékozott meg templomi ruhákkal és szerekkel. A több mint 5000 korona értékű képviselő tárgyak három napon át ki voltak állítva a kath. kör. helyiségében. Gyönyörrel szemléltük a sok szép miseruhát, melyek a mellett, hogy igen alkalmasak az istenitisztelet fényének emelésére, tartósságuk, jó minőségük által is jól meg fogják felelni a célnak. Művészileg himzett velumok, izléssel és nagy fáradsággal vert finom csipkék a templomi fehérneműn, zászlók, ravatalterítők, ministrans ruhák igen nagy számban, csinos fémtárgyak, (gyertyatartók, tömjénfüstölők) sok és érdekes nézni valót nyújtottak az Isten házáinakdisze iránt érdeklődő közönségnek. A pápa *Ó Szentsége jubileuma* alkalmából az egyet a missió-templomok számára ajándékol 3 miseruhát, 2 miseinget, 12 corporalet, 2 dupla stólat és még számos kisebb tárgyat küldött. Ezek a tárgyak már Rómában vannak s ott a minap megnyitott s a pápa által is megtekintett jubileumi kiállítás *magyar osztdlyának* ékességeit alkotják. Az egyetnek az Isten dicsőségére irányuló nemes buzgólkodása és működése szolgáljon buzdítással és hathatós ösztönzésül újabb fiokok alakítására. Az egyházmegye *nagyobbik részében* még nincs főkja az anyaejegyletnek. Pedig lehetne mindenütt, mert az egyet megalakítása a hivekre és a papságra, különösen ott, a hol már más egyetlek (Rózsafüzér, Sz. Szív-társulat) léteznek sem anyagi, sem szellemi terhet nem röv. — Ime a pápai jubileum emlékét milyen szépen lehetne megörökíteni új oltáregyletek alakítása által!

Gyémántmisés kanonok. *Malocsa* Gáspár tb. kanonok, nyug. nagybicscei plébános folyó évi július hó 1-én fogja ülni áldozópap-ságának 60-ik évfordulóját. A jubilans kanonokot 1848 júl. 1-én szentelte fel Palugyay Imre nyitrai püspök áldozópappá. A lelkipásztorkodásban eltöltött sok évi munkálkodás után a 90-es évek elején nyugalomba vonult s azóta állandóan Nagyszombatban lakik a még mindig jó egészségnek örvendő ősz kanonok, a kit szép és emlékezetes ünnepe alkalmából melegen üdvözlünk.

Kinevezések. Dr. *Smialovszky* Valér, Trencsén vármegye főispánja *Csajda* Leodegár közíg. gyakornokot t. aljegyzővé nevezte ki. — A pénzügyminiszter *Kostyál* Lajos csaczi adóhivatali gyakornokot az enyingi m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adótisztte nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügymin. *Brüll* Lajos kassai kir. javítóintézeti ellenőrt és *Raidl* Antal illavai kir. fegyintézeti ellenőrt kölcsönösen áthelyezte. — *Arthold* Géza m. kir. honvédhadnagy Léváról Nyitrára, *Zádory* Béla főhadnagy Nyitráról Lévára helyeztetett át.

A katolikus kör júniálisa. A nyitrai katolikus kör, folyó évi június hó 17-ikén szerdán a zobori zárdában zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Belépődíj személyenkint 2 kor., családjegy 5 kor. A tánc este 7 órakor kezdődik. Akik már a mulatság napjának délelőttjén rándulnak ki, azok részére a zárdában társasbédet rendez a vigalmi bizottság. Az ebédre előjegyzéseket a Kör szolgájánál lehet eszközölni. A mulatság megtartását a fent jelzett napon a Kath. Kör helyiségén kitűzött nemzeti színű zászló fogja jelezni. Kedvezőtlen idő esetén (mikor is a zászló kitűzése elmarad) a mulatság minden körülmények közt június hó 20-ikán tartatik meg. Ezzel kapcsolatosan a Vigalmi Bizottság értesíti a Kath. Kör tagjait, hogy a nyári idény alatt minden *hét szerdáján* a zobori „Tulipán-kert”-ben kuglizással egybekötött társas összejöveteleket rendez, amelyek a Kör tagjainak és b. családjaiknak minél nagyobb számban való megjelenését kéri.

A nyitrai pénzügyigazgatóság hivatalos órái. E hó 5-től további rendelkezésig d. e. 7-től d. u. 1 óráig állapították meg. Beüzemelésüket 8—12-ig fogad el, s ugyanakkor teljesíti a kifizetéseket.

Évvégi viaszgák. A nyitrai róm. kath. elemi népiskolák fúosztályaiban június 15—16-án, a leányosztályokban 19—20-án, az óvóban 17-én lesznek az évvégi vizsgálatok.

Nyilatkozat. A „Nyitrai Hírlap” május 30-ki száma szerint a megyei törvényhatósági bizottságban Markhot Gyula volt főispánra vonatkozó beszédem alatt Dosztál Ferencz ezt a közbeszólást tette volna: „Jellemtelenség és lovatlantlanság az, egy embert támadni ki jelen nincs és aki a támadások ellen védekezni nem tud.”

Minthogy a közbeszólást nem hallottam s csak a „Nyitrai Hírlap” révén vettem róla tudomást, kijelentem, miszerint két barátom által már is intézkedtem, hogy a fenti közbeszólásért elégtételt kapjak.

Addig is kijelentem azonban, hogy a *lovagiaságban* senkinek tanácsára nem szorulok.

Nyitra, 1908. VI/6. id. *Dedk* János.

A vármegye közigazgatási bizottsága a vármegye főispánjának elnöklete alatt folyó hó 9-én d. e. 11 órakor ülést tart. Az ülése idejének az eddigi szokás ellenére 10 órától 11 órára történt kitézése a vidéki tagokra való tekintetből történt.

Helyreigazítás. Lapunk múlt számának „A becsület-rablók” cím alatt megjelent és nagy-tapolcsányi levelezőnkől származó közleményében a többi közt az állott, hogy a *nyitrai*, póstyéni stb. pénzügyőri főbiztosokat fegyelmi uton mozditották el állásaiktól. A mennyiben ez a kitélt valaki esetleg *Horváthy* Imre volt nyitrai, jelenlegi nagykállói pénzügyőri főbiztosra is vonatkozathatná, ki kell jelentenünk, hogy nevezett főbiztos ur a hivatalos szolgálat érdekében *azonos tiszti minőségben helyezettett át* Nagykállóra, reá vonatkozólag tehát a fegyelmi uton való elmozdítás feltételezésének vagy állításának egyenesen ellenmond az áthelyezés ténye.

Adományok. A vallás és közoktatásügyi miniszter Vaszary Kolos biboros hercegprímásnak a brunói róm. kath. iskola építési költségeinek fedezésére adományozott 1000 koronáért és báró Mednyánszky Jánosné sz. Ghyczy Agatha urónek ugyanazon iskola részére 2000 kor. értékű telek adományozásáért, köszönetét fejezte ki. — A budapesti „Jó Szív” egyesület Rasztocsnó köz-ség tűzkárosult lakósi segélyezésére 500 korona segélyt utalványozott.

Eucharisztikus papi gyűlés Érseksujvárott. Az esztergomi egyházmegye papjai folyó hó 4-én Érseksujvárott X. Pius pápa arany-miséje alkalmából eucharisztikus gyűlést tartottak, melyen dr. Kohl Medárd felsz. püspök is jelen volt. A délutáni litánia után körmenet tartott az Oltárszentséggel, melyben a tanuló ifjúság és nagyszámú közönség vett részt.

Választmányi ülés. A nyitrai megyei gazdasági egyesület igazgató-választmánya folyó évi június hó 9-ikén kedden délután 3 órakor Nyitrán, a városháza nagytermében ülést tart.

Katonai szemle. *Sultheisz* Emil ezredes a nyitrai 14. honvéd gyalogezred parancsnoka szemlést tartott a Léván állomásozó 3-ik zászlóalj felett.

Új állomásfőnök. Az érseksujvári vas-uti állomás főnökévé, miután Sárkan József lipótvári főnök az állást el nem fogadta, mint értesülünk, *Rózsa* Szilvester tótmegyeri állomásfőnök fog legközelebb kinevezeteni.

Tisztviselők nyugdíja. A vármegye tavaszi közgyűlésén a múlt évi dec. 19-iki tisztújításon meg nem választott tisztviselők nyugdíja a következőképp állapított meg. Steiner Gyula vm. főjegyző nyugdíja 14 év szolgálat után 2304 kor., Crausz Vince volt arvaszéki elnöké 33 évi szolgálat után 5160 kor., Tóth Lajos volt nagy-tapolcsányi főszolgabíróé 29 évi szolgálat után 3744 kor.

Tanulmányi kirándulás. Az érseksujvári Flenger-intézet növendékei f. h. 2-án tanulmányi kirándulást rendeztek Esztergomba, a hol megtekintették a bazilikát és világhírű kincstárát, a kriptát, Szent István keresztelő kápolnáját, a szemináriumot és a híres Simor-féle képtárt. Délben Kovácsi patakra mentek, a hol a nap hátralevő részét töltötték.

Elfeledett szobor. A bold. Szűznek a nyitrai törvényszéki palota előtt felállítandó szobrára újabban Venczell Béla Budapestről 5 kor., M. J. Tornócról 4 K. küldött. Hozzáadva a máj. 10-iki számban kimutatott 3677.74 kor.-hoz, lesz 3686.74 korona. — Isten fizesse meg!

Szaktanitók kiképzési tanfolyama.

A kereskedelmi miniszter által Pozsonyban rendezett kereskedelmi tanonciskolai tanítók kiképzési tanfolyamára Nyitráról Erdélyi Lipót nyitrai izr. tanító vétetett fel.

Zászlószentelés. A baáni kath. legényegylet május hó 31-ikén fényes ünnepet ült. E napon szentelték fel az egylet új zászlaját Zamaróczy Jánosné úrnő zászlóánya védnöksége alatt. A szertartást Kútvaszer István nyitrai kanonok radnai főesperes végezte nagy segédlettel. A templomi szertartás után díszgyűlés volt, melyen Jánoky-Madocsányi Gyula orsz. képviselő hatásos magyar ünnepi beszédet mondott, míg Turcsin Antal babóthi h. plebános tót nyelven változta a nap jelentőségét. Az ünnepet este szinelőadás és táncmulatság fejezte be. A kitűnően sikerült ünnepély rendezésében leginkább Eiselle Lajos segédlelkész buzgólkodott, ügyszerető lelkesedéssel.

Stummerék nem kapnak kamatot. Megirtuk már, hogy a közigazgatási bíróság Nyitramegyét a tavarnoki cukorgyártól és a nagytapolcsányi szeszfinomító r. társaságtól szedett vám visszafizetésére kötelezte. Az összeg körülbelül 70 ezer koronára rug. Stummerék ennek az összegnek a késedelmi kamatait is meg akarták kapni, s eziránt a törvényhatósághoz kérvényt intéztek. Minthogy azonban a közigazgatási bíróság a kamatok fizetésére a vármegyét nem kötelezte, a tavaszi közgyűlés Stummerék kérvényét elutasította.

Halál a cirkuszban. Napok előtt az itt időzött Willand-testvérek cirkuszában nem csekély borzongással szemléltük az ott működött biciklibajnok hajmeresztő mutatványait. Mint Győről értesítenek, e napokban a művész előadás közben a meredek pályáról való lerohanásakor nyakát törte és nyomban szörnyet halt.

Bánatában a halálba. Szabó Dávid negyedi gazdálkodó e napokban együtt dolgozott feleségével a határban. A házastársak valami fölött összeveszték, mire a fiatal menyecske ott hagyva urát, durcásan eltávozott. A férj hiába várta haza nejét s az apró gyermekek hiába keseregtek anyjuk után, az napok mulva sem tért meg családi fészkebe. A férj végre is a hatóság-nál jelentette be az esetet s a hivatalos körözés során Szimő, Komáromvármegyei, nem messze fekvő községből csakhamar megérkezett a szomorú hírt, hogy a Vág folyóból egy női hullát húztak ki, kire a körözött asszony személyreirása teljesen reá illik. Hozzá tartozói valóban Szabónéra ismernek benne. Az asszony a férj dorgáló szavát anynyira szívére vette, hogy bánatában a Vág folyóba ölte magát.

A privigei járás kettéosztása. Minthogy Nyitramegye törvényhatósági bizottsága a május 29-iki közgyűlésen úgy döntött, hogy a rudnói szolgabírói expositura önálló közigazgatási járássá szerveztessék, valószínű, hogy a belügyminiszter az új járás költségeinek viselését az állami háztartás terhére veszi át s ilykép az új járás rövid időn belül megalakul. — Ha az új járás nem is lesz általános orvosság, valamiféle esodaszer a rudnóivölgyi lakosság bajai ellen, mégis, hogy a lakosság előnyére fog szolgálni, azt tagadni nem lehet.

Katholikus Népszövetségi mozgalom. A kisoradnai alesperesi kerület papsága Czeizel Antal esperes elnöklete alatt f. h. 1-én Kisoradnan (Trencsén vármegye) tartotta tavaszi kongregációját a kerület papságának teljes számú részvételével, a melyen nagy lelkesedéssel elhatározták a katolikus Népszövetség községenkinti szervezését. Az ez iránti megbeszélésben részt vett Jánoky-Madocsányi Gyula, a kerület országgyűlési képviselője, a Népszövetség igazgatósági tagja is. Az első alakuló gyűlés valószínűleg legközelebb Trencséntőlgyesen lesz. Az értekezletet Hatala József plebános vendégszerető házában fényes lakoma követte.

Szacsánban május hó 31-én alakult meg a Népszövetség. A délutáni isteni tisztelet után sebtiben berobogott Bresztyenszky Kálmán országos képviselő, Perényi József chinoráni bankigazgató kiküldött szónokok az agilis Paska István nagybelécsi plebános társaságában. Tizenhat tagú jól szervezett szacsáni rezes banda még idejében fogadta őket, de a banderium lekészt. Rövidke pihenő után az iskolahelyiség előtt a helybeli esperes plebános Keletényi Béla üdvözölte a kiküldötteket s a gyűlésen is ő elnökölt. Elsőnek Bresztyenszky Kálmán képviselő szólalt föl s egy óráig tartó ügyes, népies modorú s nagy tetszés-

sel fogadott beszéd keretében rámutatott az okokra, melyek a kath. népszövetség megszervezését szükségessé teszik. Második szónok Perényi József volt, a ki az unitis viribus jelszóból kiindulva szüntelen zajos tetszés között fejtegette eddigi szervezatlenségünk hátrányait. Harmadiknak Zákvara Károly helybeli segédlelkész szólalt föl. — Az elnök Keletényi esperes plebános lelkes szavak kíséretében mondott köszönetet a kath. ügy eme derék s fáradhatatlan munkásainak, kik oly tikkasztó hőségben jöttek el hozzánk, valamint sokoldalú elfoglaltságára hivatkozva, megköszönte lelkes hívei bizalmát, kik őt a Népszövetség helyi igazgatójának akarták megválasztani, s maga helyett a helybeli segédlelkész Zákvara Károlyt ajánlottak. Csoportvez. lettek Szacsánban: Kuzma Pál kántortanító, Gáher János bíró, Gyuris Bohus János, ifj. Stefkovics József. Hradistyén: Sztruhár Mihály, Knyaze József. Návojocon: Sztruhár Gergely bíró. Tagok száma 140. A beiratások tovább folynak.

Chinoránban Bresztyenszky Kálmán orsz. képviselő hathatós közreműködése mellett május 31-én megalakult a Népszövetség 236 taggal. Helyi igazgatónak Wohland Ignác plebánost választották.

Koca mészárosok. Markstein Adolf és Horecki Lipót mészáros tanácsok e hó 4-én Nyitrán, Cigány-utca 3. számú lakásukon egy beteg borjút vágtak le s minden hatósági engedély s husvizsgálat mellőzésével megkezdtek a gescheftet; a titkos manipulációt azonban még az nap feljelentették a szomszédok s a rendőrség csakhamar szétugrasztotta a koca mészárosokat.

Utonállás. Krupa Ernő nyitrai szabó három fiatal iparos társával mult hó 31-én éjjel a molnosi hegyről Nyitra felé tartott; a társaságot a téglagyár közelében egy botokkal felfegyverkezett utonálló csoport támadta meg s dulakodás közben értékesebb holmijából kifosztotta. Az egyikőtől pénztárcáját, a másiktól egy csomó értékes okmányt, a harmadiknak pedig kalapját rabolták el. A megtámadottak a nagy túlerővel szemben kellek nem tudtak védekezni s így futásban kerestek menedéket s a sötétben a támadók alakját sem voltak képesek kellek szemügyre venni. A nyomozás folyik az utonállók kiléte után.

Szerencsétlenség egy kompnál. Bednár Márton köpösi gazdálkodó mult hó 26-án a vágsellyei vásárra tartott, útközben a hosszúfalvi kompon, midőn éppen a Vág folyó kellő közepén tartottak, lovai valamitől megvadultak s kocsistól együtt a folyóba ugrottak. A kocsin ülő gazda szerencsésen kimenekült s nem történt baja, a két lovat azonban az ár elsodorta s a habokban pusztultak el. Bednár kára mintegy 1200 korona.

Vigyázatlan lövöldözés. Iványi Károly szabómester mult hó 28-án a Vágvecse községhez tartozó Zsidóvecse pusztán forgópisztolyát próbálta ki, miközben oly vigyázatlanul lövöldözött, hogy az egyik lövés a mellette álló Farkas Béla 18 éves ifjút érte, a golyó hasába fúródott s életveszélyesen megsebesítette.

Tanügyi nagytűzok. Két szenzáció számba menő közlemény jelent meg a B. H.-ban a nyitramegyei iskolákról, a nevezett lap nyitrai levelezőjéről. Utána jártunk a dolognak és meglepődünk ilyen téves alapokon nyugvó hangulat-keltés láttára. Előbb a nyitramegyei ágostai, majd a katolikus iskolákat „levelezte” ki helytelen világtításban — és nem úgy, mint ahogy azok a közg. bizottságban előadattak a kir. tanfelügyelő által. Több olyan iskoláról tesz említést, melyekben olyan földgömböt használnak, amelyen Magyarország Ausztriával egy országgént szerepel. És persze ezt nemzetiségi túlkapásnak tünteti fel. Hát először is éppen azon iskolák, amelyeknél a földgömböt kifogásolta a kir. tanfelügyelő, majdnem kivétel nélkül hazafias irányban és szép sikerrel működő iskolák; és másodsor a nevezett földgömb használatával a legcsekélyebb szabálytalanságot sem követték el, mert az éppen állami kiadványú. A kir. tanfelügyelő csupán azért tette ezt szóvá, mert rajta Magyarországnak Ausztriától való közjogi különállása kellek feltüntetve nincsen. Ebből kifolyólag aztán a közg. bizottság felhívta az iskolászeket, hogy azok helyett helyesebb földgömböket szerezzenek be — és egyben a vall. és közokt. miniszterhez is felírt, hogy helyezze azokat használaton kívül. Ezen tanügyi nagytűzok után a „jól értesült levelező” egy csomó tanító ellen megindított fegyelmi vizsgálatról „levelezik” — szerinte kizárólag nemzetiségi túlkapások miatt; pedig amennyiben azok közjogellenes jelvények használata miatt erre reá szolgáltak, azok

ellen csak a fegyelmi vizsgálat elrendelését kérelmezték, mások ellen pedig minden más iskolai szabálytalanság miatt rendelték el a fegyelmi vizsgálatot, de nem nemzetiségi túlkapások miatt. Kár tehát egy vármegyét és annak iskolaügyét — még ha helyenkint orvoslásra is van szükség — felületes értesültségből és „levelezési” túlbuzgóságból az ország közönsége előtt helytelen világtításban feltüntetni. Mi úgy hisszük, hogy a kir. tanfelügyelő törekvése elég garancia arra, hogy a vármegyékben mutatkozó esetleges szabálytalanságokat és hiányokat tapintatával párosult szigorúsággal lépésről-lépésre orvosolni tudja — és ehhez nincs szüksége a B. H. túlzott és helytelen világtítás „levelezésére”, annál kevesebb egy nyitrai zúglap vezércikkeire.

Notorius tolvaj. Nagytapolcsányban valóságos réme a lakosságnak Dobrovoczi Irma, 17 éves, ottani illetőségű leány, a ki javíthatatlanul minden alkalmat felhasznál, hogy más vagyonát elemelje. Mult hó végén rövid időközben először egy kis leány füléből lopta ki az arany függőt, majd egy nyitva hagyott ablakon át egy ezüstórát emelt el, sőt kedvező alkalommal beurrant Dr. Löwbeer Zsigmond lakásába is, hol az asztalról néhány korona készpénzt tüntetett el. A lopott holmik a leánynál tartott házkutatás alkalmával megkerültek s a tolvajot a kir. járás-bíróságnak adták át.

Sertésjárvány. Nyitra környékén, bár ez ideig hivatalosan megállapítva nincsen, több helyen sertésjárvány uralkodik, a mi abból is kitűnik, hogy e héten két ízben is a vidékről Nyitrára behajtott sertések közül egy-egy hirtelen elhullás fordult elő. Mindkét esetben a sertések már az új vevő birtokában, hazafelé való hajtás közben hullottak el hirtelenül, s a csalafintos eladók ugyancsak boszankodtak, hogy eladási szándékuk meghiúsult. Az állategészségügyi felügyelő úr figyelmét felhívjuk ezen gyanus tünetmákra s jó volna utána nézni, nem forog-e fenn a Nyitra-környéki falvakban állatbetegség eltitkolásának esete?

Gyujtogató villám. A mult héten két helyen okozott nagy pusztítást a lecsapott villám. Köpösdön báró Piret Gyula ottani birtokos pajtájába csapott be s azt, valamint az ott felhalmozott takarmányt 5000 K. értékben teljesen elhamvasztotta. Lakácsin pedig Borovszky István ottani gazdálkodó pajtáját gyujtotta fel s a tűz martalékául esett nemcsak a pajta, hanem különböző gazdasági eszközök s takarmány is mintegy 1300 korona értékben.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHIONOS GYÓGYVIZ

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: Budapest, Lipót-körút 29.

Főraktár: Csernyák István fia cégnél Nyitra.

Kapható: gyógytárak drogeriák és fűszerüzletekben.

97. 3-32.

Az érsekújvár — komáromi vasút építési munkálatai serényen haladnak előre. A dunai hidnak a Monostornál, levő első pillére teljesen kész, a többinek építése a magas vízállás miatt késedelmet szenvedett. A földmunkához most már teljes erővel hozzáfognak a vonalon is és ebből a célból az építési kirendeltség két mérnöke Falvay Kálmán és Kákossy Ákos huzamosabb tartózkodásra a munkálatok körzetére költözködik ki. Falvay Gyallán, Kákossy Érsekújvárott fog lakni.

A víz mint a gyomor és bélbetegségek óvószere. Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbeteg leg-nagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka

pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meg lehetőszen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja.

A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátterét az ivóvíz van hivatva kiközösíteni. Erre azonban a víznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot és emésztéshez kellően előkészítse.

Közismert dolog, hogy a cölra a mohai Ágnes-forrás a legelső sorban felel meg, mert nem csak kitűnő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus víz lévén, úszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borital. Házartások nagy üvegekben a mohai Ágnes-vizet különösen olcsón szerezhetik be. 95. 2-3.

Legmegbízhatóbb cég!

Kitüntette az Országos Ipar-egyesület nagy ezüst érmével.

SULGAN ANDRÁS

42. 18-52. CIPÉSZ

NYITRÁN, MEGYEHÁZ-U. 7.

Ajánlja a nagyjermű közönség szives figyelmébe modern berendezésű

nagy cipőraktárát

Továbbá ajánlja **felsőréssz készítményeit** és **bőrkereskedését** a t. cipésmester urak figyelmébe. Raktáron tart legjobb bel- és külföldi bőroket: angol bagaria, chevreaux, box és borjubört stb., valamint az összes cipész kellékeket. Mérték utáni felsőrész kidolgozására különös gond fordítatik.

Vidéki megrendeléseket gyors és pontos kiszolgálás mellett eszközöl nagyban és kicsinyben. Érzékeny és hibás nővéssű lábakra nagy figyelem fordítatik.

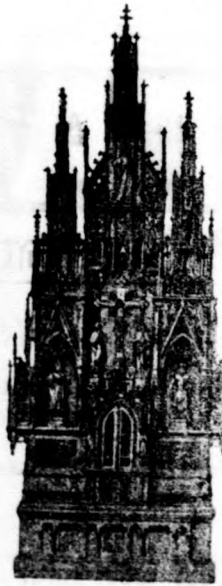
Legmegbízhatóbb cég!

SEILNACHT JÓZSEF

= képfaragó, oltárépítő és aranyozó =
templom művészeti műterme

GALGÓCZ

(Nyitra megye).

Németprónai templom felújítása 1907.

Oltárok, szószékek, keresztelő-kutak, szobrok és keresztúti állomások stb. izléses készítése.

Régi oltárok átalkítása és diszítése.

Vázlatokat és költségelőirányzatokat díjmentesen küldök.

46. 17-24

Alapított 1810.

Aubertein és társa

Chalons S/M.

francia pezsgő gyár.

Egyedüli főraktár Nyitra és és vidéke részére

Einzinger József

fűszer és csemege kereskedőnél, mint főraktáros ajánlja eredeti gyári árban „Fleur de Epanay” pezsgőt, palackját 7 koronaért.

Alapított 1810.

31. 8-14.

4113/1908. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Nyitra város képviselőtestületének 1908. évi 91. közgy. 4113. kig. sz. véghatározatával elrendelt Nyitrán építendő városi rk. elemi iskola bővítési munkálatnak vállalati uton való biztosítása végett 1908. évi június hó 20-án délután 9 órakor a polgármesteri hivatalban zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A zárt írásbeli ajánlatok a kitűzött határidőig az iktató hivatalban (Városháza I-ső em. 9. sz.) nyújtandók be, amelyekhez a vállalati összeg 5%-ának a városi pénztárnál történt letételéről szóló elismervény csatolandó.

A 41.419 koronában előirányzott építkezés tervei, költségvetése és vállalati feltételei a v. mérnöki hivatalban (Városháza I. em. 6. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A hatóság fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson.

Nyitra, 1908. évi május hó 30.

Faschler Ferenc,
polgármester.

102. 1-1.

Alapított 1869-ben.

Nyitrai Népbank mint részvénytársaság

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat betéti könyveket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben; előleget ad sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban; felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

5. 12.

Az igazgatóság.

Székháza Városházter 3. sz.

SINGER Co. VARRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

NYITRA, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 15. SZÁM.

94. 3-52.

Ezen jelzésen ismer-

hetők fel azon üzle-

tek, a melyekben a

SINGER-varró-

gépek árusítatnak.

Ezen jelzésen ismer-

hetők fel azon üzle-

tek, a melyekben a

SINGER-varró-

gépek árusítatnak.

Övjük ezennel vevőinket leghatározottabban oly gépektől, melyek más kereskedők által „Eredeti Singer” név alatt ajánltatnak. Miután mi gépünket sohasem adjuk kereskedőknek, a más oldalról ajánlott „Eredeti Singer” gépek csak régi, használt, harmadik kézből beszerzett varrógépek lehetnek, melyekért nem garantálunk és az esetleges pótrészeket nem szállítunk.

VEREBÉLY GÉZA LEGNAGYOBB S FŐVÁROSI MODERN BERENDEZÉSŰ ÚRI- ÉS NŐI-DIVAT ÁRÚHÁZA NYITRÁN, Tóth Vilmos utca 4. sz. alatt (a Szarvas-szálloda mellett)

NŐI DIVAT: Legújabb tavaszi kosztüm alj és blúz kelmék, voilok, batiszt és zefir különlegességek, feltűnő olcsó árban, nagy választékban. Kitűnő állású fűző, keztyű, napernyő ujdonságok. — Szolid fehérműek, asztalneműek és vásznak. — Nagy szőnyeg-raktár. — Minden szombaton nagy maradék vásár mélyen leszállított árakban.

Szigoruan szabott árak. Azonnali fizetésnél 5% pénztári engedmény.

FÉRFI DIVAT: Legújabb tavaszi kemény- és puha kalap ujdonságok. Sétabotok, keztyűk. Esernyők. Pénz és szivartárcák. Nyakendőkben óriási választék. Megbízható férfi fehérműek. Elsőminőségű gallérok 6³/₄ cm. magasságig tucatja K 4-70 dbja 40 fill., tucat kézelő 24 cm.-ig tucatja K 7-1 pár 60 fill.

Nagyérdemű közönség!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a kőbányai első Magyar részvény serfőződe **képviselőjét átvettük** és **kizárólagosan** ezen közkedvelt legjobb gyártmányt úgy hordókban, mint zárt palackokban hozzuk forgalomba, a palacksör hamisítatlan, naponta friss eredeti töltésben kapható.

Figyelmeztetjük a n. é. közönséget, csak azon palacksört eredeti töltésnek elfogadni, a hol a dugón **Részvényserfőződe Kőbánya** ki van égetve.

Kérjük a n. é. közönség támogatását és előre biztosítjuk a legjobb kiszolgáltatásról.

Bäck Márk és fia,

101. 1-1.

Rákóczi-út 1. Telefon: 58.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Gombárik István

úri és női fodrász

Nyitrán, Tóth Vilmos utca II. sz.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelő higiénikusan berendezett

díszes úri és női fodrász-termét.

Végez és raktáron tart mindennemű e szakmába vágó úri és női hajmunkát, úgymint hajbetétet, frizeteket, loknikat, frufukat, egész és félpárokákat, hajfonatokat minden színben, női fésülést, haj- és szakálfestést, ugyszintén tyukszemvágást jutányos áron. 92. 4-52.

Vesz vágott és kifésült haját.

Előfizetéseket üzleten kívül is elfogad.

Minden előfizető a kiszolgáláshoz szükséges keféket, fésűket, hajport, bajuszkötőt, szivacsot s a többi tartalmazó fiókot kap.

Kifésült hajból fonatokat, loknikat s egyéb hajmunkákat a lehető legolcsóbban készít.

Vidéki megrendelések pontosan a beküldött hajminta szerint lelkiismeretesen, utánvét mellett eszközöltetnek.

Szolid és pontos kiszolgálás!

HRABETZ KÁROLY

szabó

NYITRÁN, ERZSÉBET-ÚT 4. SZÁM.

(Pitzer- és Hauser-szálloda mellett.)

T. C. Beesés figyelmét felhívom ama körülményre, hogy ismereteimet a külföldön, több évi tapasztalat után, szereztem, továbbá Bécsben a szabászati akadémián tartott előadásokat szép sikerrel hallgattam. Ez okon bátorodom

szabó-üzletemet

szíves pártfogásába ajánlani. Elvállalok polgári és egyenruha-készítést a legdivatosabb izlés szerint. Esetleg női felöltők készítését is elvállalom; szóval minden szakba vágó munkát elegáns kiállításban és pontos kiszolgálásban.

A „kis haszon, de nagy forgalom” elvére támaszkodva és a nagy konkurencia miatt bármily munkát **10-20%-kal olcsóbban** vállalom, mint bármely más cég. — Elvállalok facon munkát is, olesón és izlésesen. Magamat beesés pártfogásába ajánlva, maradtam

Nyitra, 1908. május hó.

Kiváló tisztelettel

Hrabetz Károly,

98. 3-6.

szabó.

VAJDA J. NAGY BUTORRAKTÁRA KÁRPITOS ÉS DISZITŐ NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM ALATT.

Eredeti olajfestmények jutányosan kaphatók.

Van szerencsém a t. butorvásárló közönséget értesíteni, hogy raktáromat, egy ujonnan épült emeletes szárnnyal kibővítettem, miáltal oly nagy választékkal rendelkezem, mint bármely fővárosi kereskedő.

Kizárólag száraz anyagból és kitűnő iparosok által készített fabutoraim, amelyek csak a **legsolidabb** kivitelben készülnek, mindennemű stylben és színben a **legjutányosabb** árban kaphatók. — Kárpitozott butorokban a **legújabb** angol, valamint eredeti magyar újdonságokat hozom.

Tisztelt vevőimet cégem jó hírnevére bátran hivatkozva a legjobb és legmegbízhatóbb kiszolgálással biztosítom.

**VAJDA J. butorkereskedő
kárpitos és diszitő
NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM.**

3. 12.

WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

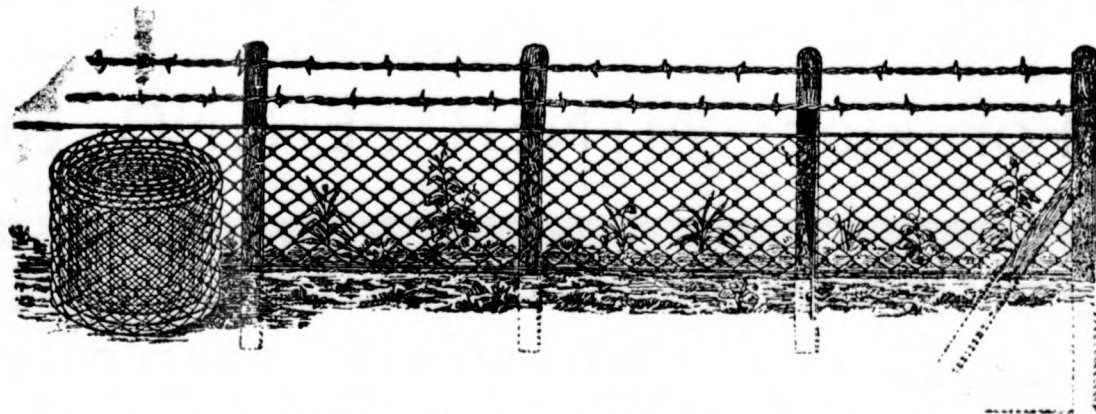
146.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát, — valamint **férfiszabó-műhelyét,** melyben ugy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, úgymint téli és nyári öltözeteket, felöltőket, reverendákat, címádkákat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

PÁZMÁNDI JÓZSEF kerítés, sodronyfonó és szövő-ipar üzlete

NYITRÁN, TÓTH VILMOS UTCA 32. SZÁM.

Saját készítményű gép sodrony-fonataim olesóságuknál és tartóságuknál fogva különösen alkalmasak szőlők, kertek, vadas-erdők, nyaralók park-, gazdasági épületek, kerti pavillonok, folyosók és baromfi ketrecek stb. bekerítésére. — Gyep- és virág disz-kerítések, föld-, kavics- és kőszénáthányó rosták, rezesített acél matrac-fonatok, vas-ajtók, kapuk, ablak-rácsok, réz- és vassodrony-szövetek és fonatok gabona tisztításhoz, ugyszintén kék és zöld sodronyból ablak-légyszövetek, sziták és rosták készítése.

Ajánlom továbbá a legújabb készítményű hatszögletű lyukakkal többször csavart, horganyozott (cinezett) sodrony-fonatot, melynek alsó és felső széle több szálból font sodronnyal van ellátva. Minthogy azonban ezen fonat teljesen kész állapotban utólagosan lesz horganyozva, tehát szépség és tartóság tekintetében felülmul eddig létező minden gyártmányt, és azzal az előnnyel is bír, hogy a többszörösen csavart fonat utólagos horganyozás következtében tömörebb és könnyen házilag felszerelhető.

Az összegek megállapodás szerint részletekben is törleszthetők.

103. 1-2.

W Mielőtt személy-, jelző- v. építési **KÖLCSÖN** iránt intézkednék, kérjen díjtalanul prospektust **MELLER L. EGYED** BUDAPEST IX., Lényai-utca 7. Telefon: Jászárban 46-51.

Alapított
1897-ben.

Alapított
1897-ben.

165. 29-52.

Kenczler Lipót szücsmester Nyitra Erzsébet-út 13.

Óvakodjunk a molyoktól!

Óvakodjunk a molyoktól!

Csak egy minden tekintetben megbízható intézet van, a hol **szörme árúinkat**, a nyári idény alatt, **moly kár ellen megóvhatjuk**, és ez **Kenczler Lipót** szücsmester vezetése alatt áll.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas ásványvíz** erre a legbiztosabb óvoszer.

Minden külföldit fölülmúl **hazánk természetes szénsavas vizek** királya:

a mohai **ÁGNES**-Forrás

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali bor- és **gyógyvíz, a gyomorégést**

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbajosoknak.

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsav-tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönbélebb **gyomor-, légsző- és húgyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **gyomor-, bél- és légszőhuruttól** szabadulni akarunk.

Dr. Kétly.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha a **vesebajt** gyógyítani akarjuk.

Dr. Kóvér.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **étvágyhiány** és **emésztési zavarok** állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **májbajoktól** és **sárgaságtól** szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétés értékű mesterségesen szénsavval telített víznél**, sőt a szódavíznél is **olcsóbban adja**, hogy az **Ágnes-forrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz!

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borvíz!

Olcsóbb a szódavíznél!

Főraktár: AITNER FERENC ÚRNÁL, NYITRÁN.

68. 10-24.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

2. 52.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.